

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes társég Területfejlesztési Konceptiója Egyeztetési változat

A tervdokumentumot a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 11. § (7) c) szerint készítette a Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatal.

Tervezők:

Fejér Vármegyei Önkormányzati Hivatal részéről:

Sipicsné dr. Sárosdi Beáta

Kígyóssy Gábor

Németh Tamás

Komárom-Esztergom Vármegyei Önkormányzati Hivatal részéről:

Hummel Rudolf

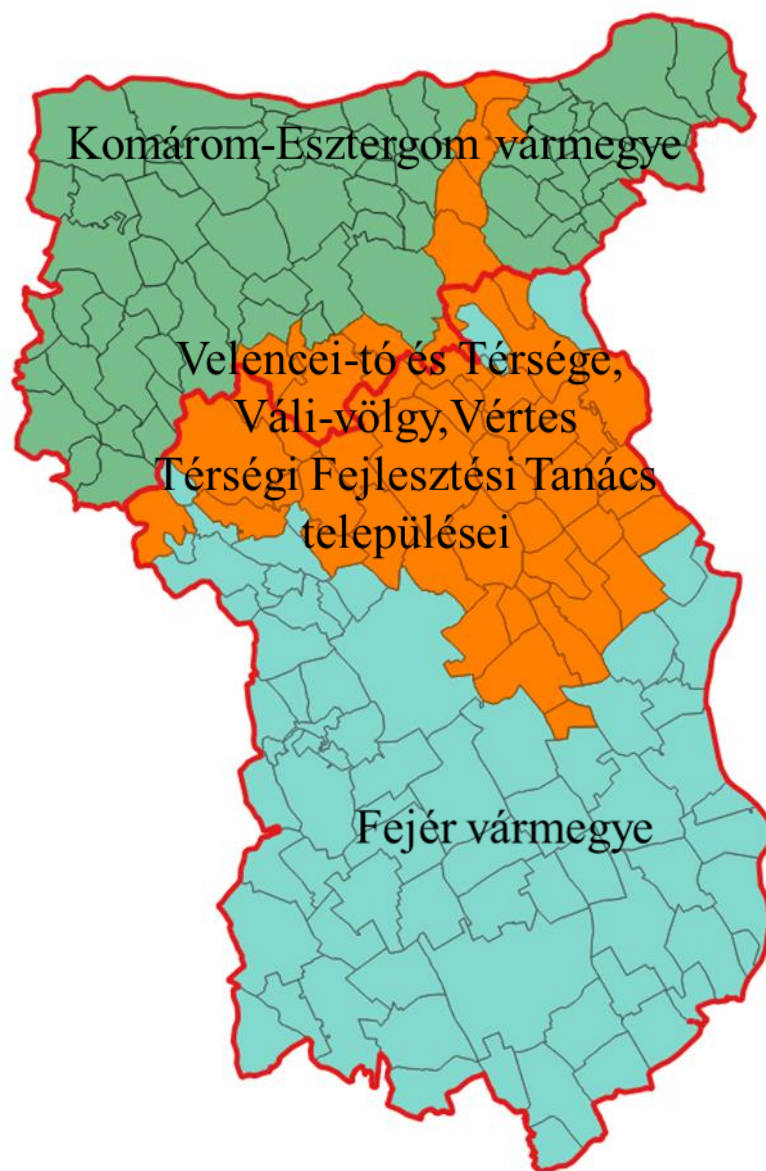
2025. FEBRUÁR 7.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	5
I. Helyzetfeltárás	6
II. Jövőkép	13
III. Átfogó célok	13
I. Fenntartható természeti és kulturális értékek.....	13
II. Minőségi és több lábon álló turizmus	13
III. Élhető térség és települések.....	13
IV. Stratégiai célok	14
I.1 Természeti értékek megőrzése és a klímareziliencia növelése	14
I.2 Kulturális örökség megőrzése és jövőtudatos fejlesztése	14
II.1 Meglévő turisztikai kapacitások minőségi fejlesztése	14
II.2 Kihasztnátlan turisztikai potenciál komplex fejlesztése és az attrakciók hálózatba szervezése	15
III.1 Települési infrastruktúra és épített környezet fejlesztése, hiányzó humán és infrastrukturális kapacitások biztosítása.....	15
III.2 Aktív helyi közösségek támogatása és térségi identitás erősítése.....	15
V. A fejlesztés horizontális elvei.....	16
VI. Célrendszer	17
VII. A célrendszer belső és külső koherenciája	18
I. A célrendszer belső koherenciája	18
II. A célrendszer külső koherenciája	18
VIII. A koncepció prioritásai, intézkedései és lehetséges beavatkozásai	22
I. Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása	22
Környezetvédelmi beruházások.....	22
Klímareziliencia növelésére irányuló beruházások.....	22
II. Kulturális és történelmi örökségek ápolása.....	22
Helyi kulturális és történelmi örökségekhez való hozzáférésnek, jobb megismerhetőségének, bemutathatóságának hasznosításának fejlesztése.....	22
III. Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése	22
Turisztikai infrastruktúrafejlesztés	22
IV. Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése.....	22
Turisztikai termék- és szolgáltatásfejlesztés a kihasztnátlan potenciálokra építve	22
V. Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése.....	22
Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése és azok elérhetőségének javítása.....	22
Települési alpinfrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítés és szolgáltatási színvonal emelése....	23
VI. Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése	23
Helyi és kisközösségi identitás erősítése, szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztés	23

VII. Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása, felkészülés a 2027 utáni fejlesztéspolitika támasztotta kihívásoknak való megfelelésre	23
Együttműködés a vármegyehatáron átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztések előkészítése terén	23
Turisztikai együttműködések a vármegyei értékek összehangolt piaci jelenléte érdekében	23
Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása a vidékfejlesztés, klímavédelem terén	23
Együttműködés a zöld és kék infrastruktúra fejlesztések terén.....	23
Gazdaságfejlesztés, hálózatépítés	23

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség Területfejlesztési Konceptiója

Bevezetés

A Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács (a továbbiakban: VVVTFT) újjáalakulása a Fejér és Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzatok Közgyűléseinek 2012. márc. 29-i határozatai alapján történt meg a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény felhatalmazása alapján.

A Kormány a Velencei-tó-Vértes Kiemelt Üdülőkörzet Területfejlesztési Koncepciójáról szóló 1117/2003. (XI. 28.) Korm. határozattal fogadta el a térség – akkori megnevezés és lehatárolás szerinti – területfejlesztési koncepcióját, a Velencei-tó-Vértes Kiemelt Üdülőkörzet Területfejlesztési Programjáról szóló 1117/2005. (XII. 14.) Korm. határozattal pedig területfejlesztési programját, melyek a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény szerint készültek.

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény (továbbiakban Tftv.) 11. § (7) c) szerint a térségi fejlesztési tanács „az OFTK-val összhangban kidolgozza a térség területfejlesztési koncepcióját és programját”.

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet a vármegyéken és kiemelt térségeken túl egyéb térségekre nem ír elő konkrét tartalmi követelményeket a tervdokumentumok tekintetében.

A koncepció és program készítésekor a 2021-2027 Uniós programozási időszak már félidejénél tart, így jelen tervek már érdemben nem tudják befolyásolni a térségi szereplők fejlesztési döntéseit az egyik legfontosabb forrás, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz esetében. Hatása feltehetően más területeken is csekély marad, hiszen az érintett vármegyei területfejlesztési dokumentumokat már elfogadták. Ebben a helyzetben tervezői döntés lehetett volna az, hogy a dokumentumok már teljes egészében a 2027 utáni időszakra vonatkozzanak. Ez viszont a várható keretek ismerete nélkül nem volt járható út. Köztes megoldásként ezért a jelen terv tartalmát tekintve egyszerűsített formában készült el azzal, hogy a kidolgozás alatt lévő, a területi tervezést szabályozó új Korm. rendelet hatályba lépését követően, a felülvizsgált OFTK-val és a 2028-2034 uniós ciklus célrendszerével összhangban tervezzük kidolgozni a részletesebb tervdokumentumokat, forrás biztosítása esetén.

A területfejlesztési koncepció az alábbi településekre, mint a Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács működési területére terjed ki:

- a. Fejér vármegyéből 37 település: Alcsútdoboz, Bakonycsérnye, Baracska, Bicske, Bodajk, Bodmér, Csabdi, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Etyek, Felcsút, Gánt, Gárdony, Gyúró, Kajászó, Kápolnásnyék, Lovasberény, Magyaralmás, Martonvásár, Mór, Nadap, Pákozd, Pátka, Pázmánd, Pusztavám, Sukoró, Szár, Tabajd, Tordas, Vál, Velence, Vereb, Vértesacska, Vértesboglár, Zámoly és Zichyújfalu, továbbá
- b. Komárom-Esztergom vármegyéből 9 település: Bajót, Bokod, Héreg, Nyergesújfalu, Oroszlány, Szárliget, Tarján, Várgesztes, Vértessomló.

I. Helyzetfeltárás

A térség külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

A térséget a Kárpát-medence két jelentős közlekedési tengelye érinti, amelyek összeköttetést biztosítanak Európa innovációs központjaival, a transzeurópai közlekedési hálózat páneurópai folyosóinak fontos elemeiként. A Bécs- Budapest tengely (M1 autópálya) a térség északi területét metszi, a Kijev-Trieszt folyosó Budapest–Ljubljana–Trieszt, ill. a Budapest–Zágráb–Fiume (Split) tengely (M7 autópálya) pedig a déli részén halad át. Alacsonyabb rendű, de nagy forgalmat bonyolító útvonal a 8. sz. főút Klagenfurt végponttal.

A térség területének jelentős részén a főváros vonzása és fejlesztő hatása is érvényesül. Az Építésügyi és Közlekedési Minisztérium (jogelőd: NIF Zrt.) beruházásában megvalósuló, térséget érintő vasútfejlesztési projektek állnak előkészítés, kivitelezés alatt, mint például a Budapest-Varsó gyorsvasút és a Budapestet délről elkerülő V0 vasútvonal fejlesztése.

A térségben három, egyes területeken egymást átfedő funkcionális várostérség határolható le, melyek között közlekedési tengelyek biztosítják a kapcsolatot. A **Budapesti agglomeráció vonzáskörzetébe** tartozó M1-től az M6 autópályáig terjedő sávban fekvő települések esetében a legfontosabb kérdés az önálló identitás kialakítása és a budapesti vonzás helyi ellensúlyozása. **Mór és térsége** jelentős fejlődési potenciállal rendelkezik a jármű-és elektronikai profiljának, bor- és ökoturisztikai adottságainak köszönhetően. A szomszédos Komárom-Esztergom vármegye borászati és ökoturisztikai adottságai is kiemelkedőek, ami a formálódó kezdeményezésekre is tekintettel záloga lehet számos vármegyehatáron átnyúló turisztikai együttműködésnek. Komárom-Esztergom és Fejér vármegye turisztikai szervezetrendszerének szereplői (helyi és térségi TDM szervezetek), továbbá a felvidéki térségek, a területi ETT-k ezen együttműködések fontos katalizátorai és gazdái lehetnek

A **Velencei-tó és térsége, Váli-völgy (Pannónia Szíve), Vértes térsége** egy potenciálisan nemzetközileg is vonzó turisztikai célpont.

Pozitív hatással bírnak olyan adottságok, mint a multinacionális vállalatok és a modern feldolgozó-ipari technológiák jelenléte, de a hazai kkv-k kapcsolódása a nagy gazdasági értékláncokba nem teljes körű.

A Fejér vármegye területét érintő országos jelentőségű fejlesztési célok összhangban vannak a vármegye Integrált Területi Programjában foglaltakkal, mint például a 13, 81., 63. sz. utak, a nyugat-kelet irányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése, Székesfehérvár-Dunaújváros-Kecskemét gazdasági központok közötti közlekedési hálózatok kapacitásának bővítése, turizmusfejlesztés és a vármegyei klímastratégiában foglaltak megvalósítása.

Fontos, a vármegyehatárokon átnyúló együttműködés a Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács (VVVTFT), amely a Fejér és Komárom-Esztergom vármegyét érinti.

Az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém és Zala vármegyék közigazgatási területét foglalja magába. A hat vármegye gazdasága országos viszonylatban fejlett, ugyanakkor meghatározó jelentőségű a gazdaság több lábon állásának megteremtése, diverzifikációja és a humán erőforrás bázis fejlesztése. A gazdaságfejlesztési zóna meghatározó szerepet tölthet be a gazdaság megerősítésében, növekedésének vírusválság utáni, gyors helyreállításában, elsősorban az észak-déli és kelet-nyugati közlekedési kapcsolatok fejlesztésével, a nagyterrségi gazdasági együttműködések, hálózatok és a diverzifikált gazdaságfejlesztés ösztönzésével.

A térség belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

A térség településállománya 46 településből, 9 városból, 3 nagyközségből és 34 községből áll (lakónépeség 155.885 fő). Fejér vármegyéből 37 település (138.918 ha, 118.749 lakos), Komárom-Esztergom vármegyéből 9 település (28.097 ha, 37.136 lakos) tartozik a térséghez.

A térség markáns fejlődési tengelyekkel rendelkezik, amelyek jellemzően vármegyehatáron túlnyúlóan, fő közlekedési folyosók mentén alakultak ki: Veszprém-Várpalota-Székesfehérvár-Budapest és agglomerációja a 8-as főút - M7 autópálya tengely mentén; Győr-Kisbér-Mór-Székesfehérvár a 81-es főút mentén, Tatabánya/Tata-Oroszlány-Mór. Számos jövőbeli közúti fejlesztésről született döntés, melyek közül a legfontosabb az OTrT-ben is meghatározott M8 gyorsforgalmi út megépítése. **Elkerülő út építése indokolt a térség több pontján**, így a Velencei-tó környékén is. Új összekötő úthálózati elemekkel a térség több pontján is lehetne javítani a térségi elérhetőséget. A térség **autóbusz** közlekedése mind a helyközi, mind a nagytérségi kapcsolatokat tekintve többnyire kielégítő, ugyanakkor problémás, hogy a járásközpontok egyes településekről (pl. Gánt) közvetlen tömegközlekedési kapcsolattal nem, csak átszállással érhető el. Az állami/önkormányzati **kerékpárutak** száma átlagon felüli, összefüggő, ilyen a Budapest-Balaton (BuBa) kerékpárút, valamint hosszabb úthálózat a Velencei-tó, Pannónia Szíve, Székesfehérvár és Dunaújváros térségében van. **Vasúthálózat** szempontjából a Budapest-Székesfehérvár közötti közlekedés kielégítő, míg az észak-déli irányban működő forgalom helyzete jelentősen kedvezőtlenebb. A jövőben megvalósuló, már eldöntött vasúti fejlesztések közül kiemelendő a Budapest-Varsó gyorsvasút és a Budapestet délről elkerülő V0 vasútvonal fejlesztése.

A megyei jogú városok, jelentős gazdasági vonzaskörzetükkel – bár ezek túlnyúlnak a vármegyehatáron is – nem fedik le a teljes vármegyét, ezért a vármegye dél-nyugati és észak-keleti területei gazdasági központ nélküliek ma is. A nagyvárosok mellett országos vagy regionális szempontból **kiemelkedő funkciójú, szerves fejlődésű, karakteres kisvárosok** találhatóak a térségben, amelyek járásszékhelyek, így a városhálózatban kiemelt szerepük van:

- **Gárdony** (idegenforgalom, természeti értékek)
- **Mór** (borvidéki központ élénk kkv tevékenységgel, elektronikai és járműipari cégek jelenléte)
- **Bicske** (logisztika)
- **Martonvásár** (agrárkutatás)

A két Fejér vármegyei megyei jogú városon és vonzaskörzetén, illetve a Komárom-Esztergom vármegyei városhálózati csomóponton túl további nagyobb területi egység az ország két legfontosabb turisztikai célterületét (Budapest, Balaton) összekötő és a főváros agglomerációjának tágabb vonzaskörzetébe tartozó **Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve), Vértes térsége**.

A térség stratégiai térstruktúrája

1. Budapesti agglomeráció vonzáskörzete – Kölcsönösségi alapú kapcsolatrendszer erősítése

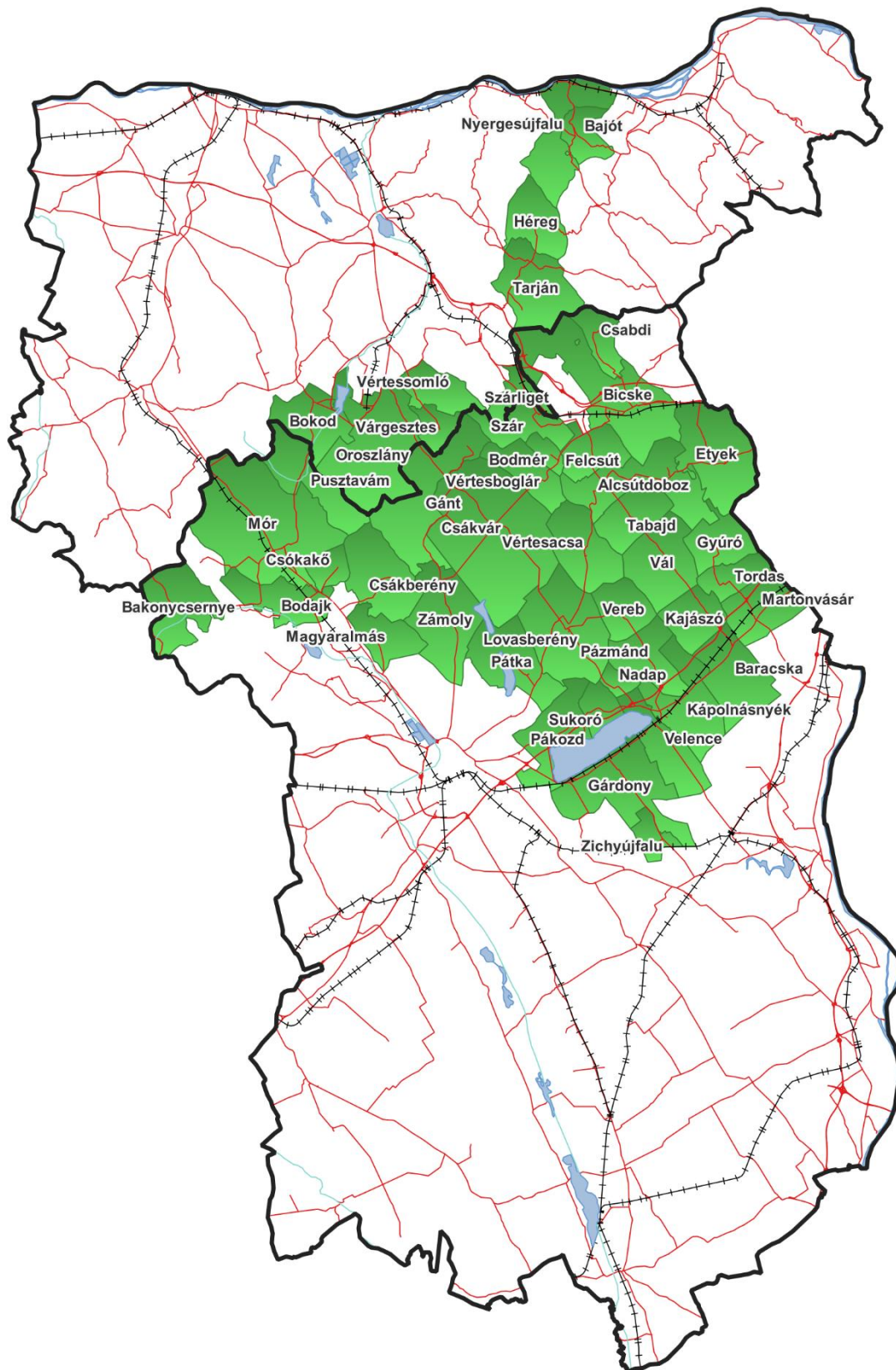
A főváros agglomerációjához kapcsolódó, népességében gyarapodó vonzáskörzetet a Pest vármegye határmenti – az M1-től az M6-ig terjedő - sávjában fekvő, illetve a foglalkoztatási-, rekreációs- és lakófunkciójában egyre szorosabban kötődő Velencei-tavi települések alkotják. Legfőbb problémája e térségnek az önálló identitás, illetve a budapesti vonzások megyeiakkal-helyiekkel történő ellensúlyozásának kérdése, vagyis hogy a Váli-völgyi és Vértes térségi, valamint a Velencei-tavi területek vonzása a megyeszékhelyhez erősödjön. Ez közmegegyezést kíván a centrum-periféria területén, illetve szoros együttműködést Fejér és Pest megye között, a negatív hatások semlegesítése, valamint a helyzeti előnyök kiaknázása terén. (A térséget közvetve, illetve közvetlenül érintő, tervezett, ám végleges nyomvonallal még nem rendelkező V0 – vasúti elkerülő és „M100” teherforgalmi főúti folyosó a döntés előkészítés fázisában vannak, így hatásuk a térségre még nem értékelhető.) Jelentős funkcionális szerepeket betöltő városai: Bicske – logisztikai, Martonvásár – kutatási, tudományos központok.

2. Mór és térsége – Prosperáló vállalkozói paradicsom

A térség gazdasági szerepe a Győr – Komárom – Tatabánya – Székesfehérvár négyszögben önálló arculattal bír. A Móri borvidék a Velencei-tó – Vértes – Váli-völgy térséggel, valamint a Bakony lábi településekkel jó alapot jelentenek a turizmus különböző válfajai összekapcsolására. Mór jármű- és elektronikai ipari profilja jelentős fejlődési potenciállal rendelkezik, amelyhez további foglalkoztatási és ezekkel harmonizáló képzési igények kapcsolódnak.

3. Velencei-tó és térsége, Váli-völgy (Pannónia Szíve), Vértes térsége – Nemzetközileg vonzó turisztikai célpont

Turisztikai adottságok alapján lehatárolt, önálló térségi fejlesztési tanáccsal rendelkező térség, amelynek két végpontja országos térszerkezeti vonalakhoz kapcsolódik. Jelentős része a budapesti agglomeráció vonzáskörzetéhez tartozik, így a fővárosi lakosság kiköltözésének színhelye. Egyes területei már ma is a minőségi turizmust szolgálják, további fejlesztésével, együttműködésben Székesfehérvárral, a Móri borvidékkel, a Budapest környéke turisztikai térség egyéb településeivel és a Komárom-Esztergom vármegyei kapcsolódó településekkel helyi értékeken alapuló, nemzetközi szintű turisztikai célponttá fejlődhet. A két érintett vármegye turisztikai fejlesztési térségei területileg, földrajzilag is összefüggenek, így különösen a kulturális értékekre alapozott (pl. Eszterházy örökség), a naturparki és aktív turisztikai fejlesztések hálózatba/csomagba foglalása terén van tág lehetőség az együttműködésre. A Tanács által lefedett célterület turizmusának legfontosabb küldőterülete Budapest és vonzáskörzete mellett maga a Közép-dunántúli régió, ezen belül Fejér és Komárom-Esztergom vármegye.

1 ábra: A Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértés Térségi Fejlesztési Tanács működési területe

SWOT elemzés

Erősségek

- Az Észak-Dunántúl és a Budapesti Agglomeráció nagytérségi folyamataiba való aktív bekapcsolódás. A szomszédos vármegyékkel a vármegyehatáron túlnyúló programokban való együttműködés.
- Térségi gazdasági szempontból kiemelkedő funkciójú városok: Gárdony, Velence (idegenforgalom, természeti értékek), Bicske (logisztika), Mór (borvidéki központ élénk kkv tevékenységgel, elektronikai és járműipari cégek jelenléte), Martonvásár (agrártudásközpont).
- Turisztikai adottságok közül a kiemelkedően gazdag kulturális, épített, természeti örökség dominanciája jellemző, de jelentősek az összefüggő erdőterületek, védett természeti és tájképi értékek is (gazdag az épített, régészeti és muzeális emlékekben, Vértes, Velencei-tó). A Budapest környéki turisztikai desztináció, amely magába foglalja a Pannónia Szíve, a Velencei-tó, a Váli-völgy, Martonvásár, Székesfehérvár és a Vértes térségét és a Dunamente egy részét, új lehetőségeket nyit meg a térség turisztikai fejlesztése számára.
- A turisztikai intézményrendszer jól prosperáló helyi és térségi szervezetei (helyi és térségi TDM-ek, a Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanács, továbbá a felvidéki térségek, RDV ETT, és a települési ETT-k, akik az egyes fejlesztések katalizátorai és gazdái is lehetnek).
- Történelmi borvidékek jelentős kiterjedésű szőlőültetvényekkel (Móri és Etyek-Budai borvidék)
- A térség épített környezeti és kulturális öröksége (pl. Eszterházy örökség) gazdag (kiemelten a műemlékek és régészeti örökségek terén), amely erősíti a társadalmi összetartozást, a kulturális sokszínűséget, hozzájárul az életminőség emeléséhez.
- Agrárkutató potenciál - Magyar Tudományos Akadémia MTA Agrártudományi Kutatóközpont Mezőgazdasági Intézet).
- Átlag feletti uniós forrásfelhasználás (területileg koncentrált).

Gyengeségek

- A turisztikai vonzerőre gyenge szolgáltatási rendszer épült, a gazdag természeti, épített környezeti és kulturális értékek ellenére.
- A térség épített öröksége megőrzésének feltételei, kastély- és kertprogramok, műemlék-együttesek felújítása a szűkülő költségvetés miatt beszűkült.
- Negatív táj- és területhasználati tendenciák (beépített területek növekedése különösen a városok vonzáskörzetében, mozaikosság csökkenése, erdőfoltok csökkenése, zöldmezős beruházások). A klímaváltozás hatására fellépő rendkívüli helyzetek, ismétlődő helyszínekkel, növekvő eróziós felületekkel, épület és infrastruktúra károkkal megelőző intézkedések hiányában erősödő intenzitással ismétlődnek.
- Nagy eróziós veszélyeztetettség (víz- és szél-erózió, lösz falak, szakadó partok) az intenzíven művelt mezőségi talajokon és a Vértes-Velencei hegyvidéken.
- Vízkészlet-gazdálkodási problémák (visszatérő, jelentős időszakos vízhiány, dombvidéki vízrendezés, termálkiszáradások túlterheltsége, nincs vízviszapatótlás, belvíz-kezelés, csapadékvíz-gazdálkodás).
- Az ivóvízellátó rendszer (regionális és elosztó hálózat) nagymértékben elavult és egyre fajsúlyosabbá válik a rekonstrukció szükségessége.

- Közlekedési szempontból a térség komoly terhelés alatt van: országos átlagot meghaladó módon növekszik az egy főre jutó személygépkocsik száma; az európai átlagot meghaladó a nehézgépjármű és tranzitforgalom. Ezek okán - főleg a városok környezetében és csomópontjainál – már a gazdaság és a szolgáltatások működését is hátráltató közlekedési terhelés van. Erősíti ezt a folyamatot, hogy a közúti közlekedésben a futó programok a gyorsforgalmi utak országhatárig való kiépítését, a még be nem kötött megyei jogú városok közlekedési hálózatba való integrálását és a nagyteljesítményű ipari-logisztikai központok hálózati kiépítését preferálják, így a térség a fejlesztésekből nagyrészt kimaradt.

Lehetőségek

- A térség gazdasági teljesítménye fokozódik az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna együttműködési és finanszírozási rendszerében.
- Klaszterek kialakításának hajlandósága javul, így intenzívebbé válik a vállalkozásokhoz kapcsolódó intézmények együttműködésének szervezése termelési, logisztikai, kutatás-fejlesztési, képzési területen.
- Meglévő turisztikai attrakciók összekapcsolása (pl. Majk-Oroszlány-Gánt-Csákerény).
- A vármegyehatáron túlnyúló térségi programok együttes hatásának optimalizálása, a programok koordinációja, összhangban a 2025-től induló új területfejlesztési politika irányvonalával - vonalas fejlesztések összekapcsolása (pl. turisztikai kerékpárutak hiányzó szakaszainak megépítése: Pusztavám-Oroszlány, 71. B: Oroszlány [Majk] – (Csákvár-Nadap), a Bicske – Tarján nyomvonal folytatásaként a Tarján – Héreg – Nyergesújfalu (Pusztamarót) – Bajót – Péliföldszentkereszt – Tát – Esztergom útvonal még hiányzó szakaszainak megépítése), később fejlesztési térségek kijelölése (együttkezelendő térségek).
- A helyi termékek előállításával, rövid ellátási láncokkal, a helyi gazdaság „újráfelfedezésével”, térségi autonómiával kapcsolatos attitűdök erősödése az intézményi szereplők és a lakosság szempontjából, közös turisztikai termékfejlesztés, promóció.
- Természetes vízmegtartó létesítmények, csapadékvíz-tározók elterjedése által csökkenhet a villámárvíz, aszály kockázata, így javulnak a mezőgazdasági, erdészeti termelési mutatók, kedvezően alakulnak a táji adottságok, bővülnek a vizes élőhelyek, nő a biodiverzitás. (Velencei-tó és tározói, a Fehérvárcsurgói-tározó, egyéb tározók és halastavak).
- zöld és kék infrastruktúra fejlesztések, természet-alapú megoldások alkalmazása – pilot projekt (Velencei-tó vízgyűjtő területén, Által-ér vízgyűjtőjén (Pusztavám-Bokod), stb.) a térség klímaadaptációs potenciáljának erősítése érdekében.
- A vidékfejlesztés vonatkozásában a Vidékfejlesztési Közösségek által generált LEADER együttműködések, amelyek a helyi életminőség javításának és a vidéki népesség helyben tartásának fontos letéteményesei.
- A környezet-és klímavédelem tekintetében a megyei klímastratégiák mentén megvalósított kezdeményezések (pl. Virtuális Erőmű program), amelyek tovább erősítik a lakosság érzékenységét a téma iránt.
- Jelentős energia-megtakarítás és levegőminőség-javítás válik lehetővé az épületenergetikai fejlesztések során, - különösen a városok körzetében - a napkollektorok, napelemek beszerelése, az alacsony energiafogyasztású (ún. passzív-) házak elterjedése, a zöldsztetők és a hőszivattyúk alkalmazása és az épületen belül a használt vizek újrahasznosítása révén.

- Az elektromos buszok, személyautók és egyéb elektromos járművek terjedésével, a töltőállomások számának növekedésével jelentősen javulhat a levegőminőség, és így a lakosság egészségi állapota.
- A multinacionális vállalatok térségi/regionális beszállítók kiválasztását preferálják a globális ellátási láncoktól való függés szintjének csökkentése céljából.
- Közös kapacitásépítés (humán, infrastruktúra), K+F+I együttműködések (egyetemek, közigazgatási szervek, KKV-k stb.) innovációs térségi együttműködések (több szereplős), amelyeknek köszönhetően az eddigi térben és időben elkülönült kezdeményezések összeérhetnek és egymást erősítve multiplikátor hatást kelthetnek.

Veszélyek

- Az Európai Unió fejlesztési és támogatási forrásainak politikai, jogállami okokra való hivatkozással történő beszűkülése, drasztikus csökkenése, amely a tervezett és megkezdett beruházási és támogatási folyamatok félbemaradásához, elmaradásához vezet.
- A kedvezményezettek (önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások) a kedvezőtlen gazdasági helyzet miatt beszűkült lehetőségeik következtében, az esetleg növekvő intenzitás mértéke okán nem tudják a szükséges önrészt biztosítani.
- A térségben, a vármegyehatáron átnyúló térségi programok koordinációjában, az integrált fejlesztési célok közötti együttműködésben nem érvényesülnek a szinergiák, a programok együttes hatása.
- Pontszerű, potenciális légszennyezési források elleni védekezés nehézkessége.
- A térség tranzit szerepe, az ebből eredő káros hatások (légszennyezés, bűnözés) erősödése a közösségi közlekedés folyamatos térvesztésével együtt értékcsökkentő tényezővé válhat.
- Külső klímakockázati tényezők (hőhullámok, aszály és villámárvíz, épített infrastruktúrát, fenyegető kockázatok, erdőtüzek, stb.) növekedése.
- Budapest elszívó hatása.

II. Jövőkép

A koncepció feladata, hogy megfogalmazza azt a jövőbeni állapotot, amelyenné a térség hosszabb távon válni szeretne, ennek megfelelően a célrendszer legmagasabb szintjén a jövőkép áll. A koncepcióban az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, illetve a vármegyei területfejlesztési dokumentumokkal összhangban meghatározott célok az egyes prioritások alá rendelt intézkedések (beavatkozások) megvalósításán keresztül teljesülnek, elősegítve a jövőképben megfogalmazott állapot elérését.

A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes vidéke hagyományos társadalmi, kulturális, turisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztésével, természeti és kulturális örökségének jövőtudatos kezelésével élhető és prosperáló térséggé válik.

III. Átfogó célok

I. Fenntartható természeti és kulturális értékek

A térség legnagyobb erőssége a természeti és kulturális értékeiben rejlik. Alapvető cél ezen értékek megőrzése, illetve bemutathatóságuk jövőtudatos fejlesztése, az ebből fakadó potenciál erősítése. A Velencei-tó természetes vízfelülete a kiemelkedő természetvédelmi és turisztikai értékei mellett a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklése, a klímareziliencia növelése szempontjából is meghatározó jelentőséggel bír a térségben, stabil vízháztartásának biztosítása, mely a térség alapvető érdeke. A Vértes, Gerecse és Velencei-hegységek természeti értékeik mellett a történelmi és kulturális örökség színhelyei, kiemelt cél ezek megőrzése és összehangolt fejlesztése.

II. Minőségi és több lábon álló turizmus

A kedvező földrajzi elhelyezkedéssel és kiváló turisztikai adottságokkal rendelkező térség egyes területei már ma is a minőségi turizmust szolgálják. Kiemelt cél, hogy a fenntartható turisztikai fejlesztés jegyében, a meglévő táji és épített értékek megóvásával, bevonásával, hasznosításával, valamint az új turisztikai fejlesztések ötvözésével és hálózatba szervezésével - együttműködésben Székesfehérvárral, a Móri borvidékkel, a Budapest környéke turisztikai térség egyéb településeivel és a Komárom-Esztergom vármegyei kapcsolódó településekkel - helyi értékeken alapuló, nemzetközi szintű turisztikai célponttá fejlődjön.

III. Élhető térség és települések

A rendkívül kedvező elhelyezkedésű térségben meghatározó cél, hogy a földrajzi pozícióból eredő lehetőségek és adottságok kihasználása révén egy élhető, stabil és megújulni képes népességgel, vonzó települési környezettel rendelkező térség jöjjön létre, ahol az aktív helyi közösségek meghatározó szereppel bírnak a települések életében.

IV. Stratégiai célok

I.1 Természeti értékek megőrzése és a klímareziliencia növelése

A társadalom és a gazdaság egészséges fejlődésének hátterét a kiegyensúlyozottan működő, szennyeződésektől mentes természeti környezet biztosítja. A fejlesztéseknél fontos szempont a térség valamennyi védett és védelemre érdemes természeti területe kiterjedésének, állapotának, élővilágának, biodiverzitásának megóvása, az ökológiai hálózat folytonosságának biztosítása, az élőhelyek feldarabolódásának, degradálódásának megelőzése, a zöldfelületek növelése. Ezt egészíti ki az éghajlatváltozás okozta kockázatok kezelése, valamint a váratlan eseményekre és egészségügyi veszélyhelyzetekre való felkészültség szintjének növelése mely hosszú távon egy felkészült, természeti értékeire adó és azt megóvó, fenntartható, zöldebb térség képét teszik elérhetővé.

I.2 Kulturális örökség megőrzése és jövőtudatos fejlesztése

A térség gazdag a történelmi jelentőségű kastélyokban, történelmi parkokban és kertekben, egyházi és népi építészeti emlékekben. Az épített örökség védelme, hasznosítása, a kulturális intézmények fejlesztése és kulturális programok megvalósítása egyszerre járulhat hozzá a lakosság életminőségéhez, a népesség megtartásához és a turisztikai potenciál erősítéséhez. Ezért különösen fontos, hogy egy-egy tájegység kulturális és turisztikai központját jelentő, az épített örökség részét képező épületegyüttes, emlékhely megfelelő funkció elnyerésével együtt bekapcsolódjon a kulturális értékteremtésbe. Ez gazdaságilag és közösségépítésben is fontos szerepet tölt be, egyben a kulturális sokszínűség forrása.

II.1 Meglévő turisztikai kapacitások minőségi fejlesztése

A térség legnagyobb vonzerejét a természeti, táji és kulturális értékek adják. A kiváló adottságok közül legfontosabbak a Velencei-tó fürdésre, vízi sportolásra kiváló vízfelülete, a gyalogos, lovas, kerékpáros túrázásra alkalmas Vértes, Velencei-hegység és Gerecse, a Móri és Etyek-Budai borvidékek, a történelmi és kulturális emlékhelyek (pl. martonvásári, bodajki, váli kastélyok, Kamalduli-remeteség Oroszlány-Majkon, Csókakő és Várgesztes várai, Alcsúti arborétum), a sajátos karakterű, változatos és vonzó táj és egészséges környezet. A fejlesztések egyik alapvető célja e vonzó értékek megőrzése, és a környezet-, valamint a természetvédelmi érdekekkel összehangolt turisztikai célú hasznosítása és az értékek erősítése, fejlesztése, láthatóvá tétele.

A térségben olyan természeti, táji, kulturális értékek és egyben turisztikai vonzerők koncentrálódnak, amelyek megóvásának, illetve fennmaradásának biztosítása országos és nemzetközi érdek. A fenntarthatóság elve szerint el kell érni, hogy a Velencei-tó, Váli-völgy, Vértes egyrészt, mint biológiai sokféleséget reprezentáló természeti, táji környezet, másrészt, mint turizmust befogadó és magas szinten kiszolgáló kiemelt térség mindkét követelménynek maradéktalanul megfeleljen.

II.2 Kihasztnálatlan turisztikai potenciál komplex fejlesztése és az attrakciók hálózatba szervezése

A térségre elsősorban továbbra is a kisigényű és alacsony fajlagos költéssel járó turistaforgalom a jellemző. Ugyanakkor az igényes idegenforgalom fogadásának potenciális – eddig jórészt kihasználatlan – adottságai igen jók. A természeti értékek az ökoturizmus, a kulturális és történelmi értékek pedig az örökségturizmus számára vonzóak és láthatóvá, hozzáférhetővé tehetők. Az elmúlt évek bor- és gasztroturisztikai, kulturális és sport rendezvényei hagyományt teremtettek, növekedett a térség ismertsége.

Az eddig végrehajtott infrastruktúra- és szolgáltatás-fejlesztések olyan bázist teremtenek, melyekre alapozva a hiányzó infrastrukturális és szolgáltatási elemek relatív alacsony ráfordítással pótolhatók és ezzel a térségben az igényes idegenforgalmi kapacitást bővítő tőkebefektetések számára is vonzóvá tehetők. Ezért a fejlesztések másik alapvető célja az igényes turisztikai fogadási feltételeket megteremtő alap- és speciális infrastruktúrák és a kapcsolódó szolgáltatások teljes körű kiépítése, illetve hálózatba szervezése, az aktív turisztikai hálózatok Székesfehérvár, Duna, illetve Bakony irányába történő, az elmúlt években megindult kiépítésének folytatása.

III.1 Települési infrastruktúra és épített környezet fejlesztése, hiányzó humán és infrastrukturális kapacitások biztosítása

A térség meghatározó adottsága a relatív földrajzi elhelyezkedése, miszerint a főváros, valamint Székesfehérvár és Tatabánya alkotta háromszögben helyezkedik el, ezáltal nem csak a főváros, de két megyeszékhely is igen jelentős vonzó hatást gyakorol a térség településhálózatára. Miközben a szuburbanizáció révén dinamikus emelkedik a térség lakosság száma, és számos helyen erősödik az alvótelepülés-jelleg, ez a népességnövekedés belső erőforrásokon alapuló további fejlődést is generál (pl. Gárdony, Martonvásár). A települési infrastruktúra fejlesztések célja, hogy a térség települései lépést tudjanak tartani a bővülő és fiataluló népesség által támasztott igényekkel, valamint az ebből fakadó potenciált kihasználva fenntartható fejlődési pályára álljanak, és endogén erőforrásaikra alapozva folyamatos megújulásra legyenek képesek. Kiemelt cél, hogy az infrastrukturális fejlesztések működtetéséhez, valamint a dinamikus bővülő szolgáltatási igény biztosításához szükséges, megfelelő színvonalú humán erőforrás is biztosított legyen a térségben, melyhez szintén hozzájárul a települések élhetőségének, a helyben élők életminőségének folyamatos javítása. A települési infrastrukturális fejlesztések során is kiemelten figyelembe kell venni a klímaváltozás hatásait, támogatandóak az ezekre reflektáló, okos településüzemeltetési megoldások.

III.2 Aktív helyi közösségek támogatása és térségi identitás erősítése

A szuburbanizációból eredő, egyes települések alvótelepülés-jellegét erősítő népességnövekedés révén nő a térségen kívülről érkező lakosság száma és aránya, mely a helyi közösségek és a helyi identitás gyengülése felé hathat. Ennek megelőzése érdekében fontos cél a helyi közösségek támogatása, egyrészt a már működő és stabil kulturális vagy egyéb identitásképző háttérrel bíró közösségek támogatása révén, másrészt az olyan alulról jövő helyi kezdeményezések felkarolásával, melyek a helyi identitás erősítését, valamint a helyi közösségeknek a települések életében való növekvő szerepvállalását képesek szolgálni. A térségi identitás megőrzése és a helyi közösségek támogatása a helyi természeti és kulturális örökség ápolása szempontjából is fontos cél, mivel ezek a térség turisztikai potenciálját is erősítik.

V. A fejlesztés horizontális elvei

A fejlesztés átfogó és stratégiai céljainak megvalósítása érdekében az alábbi horizontális elveket kell figyelembe venni:

1. A **fenntarthatóság** elve szerint a környezeti, társadalmi és gazdasági érdekeket egyforma súllyal és távlatosan kell mérlegelni. Az a projekt a még elfogadható, ahol az egyéni (szűkebb közösségi) haszon nem okoz társadalmi költségeket. A térség terület-felhasználásában az ökonómiai és ökológiai egyensúlyt biztosítani kell, a természeti értékek, védett természeti területek érintettsége esetében a természetvédelem prioritása mellett.
2. A fejlesztések során a térségen belül a fejlettség **területi különbségeinek enyhítésére** kell törekedni.
3. A fejlesztéseket úgy kell végrehajtani, hogy azok hozzájáruljanak a **lakosság életkörülményeinek** (munkalehetőségek, az ellátás színvonalának, a környezet minőségének) **javításához**. A turisztikai és természetvédelmi célú fejlesztések egyben a településekben élők érdekeit is szolgálják.
4. Különös gondot kell fordítani a térségre jellemző más tájegységektől megkülönböztethető **sajátos táj- és települési karakter megőrzésére**.
5. Az **esélyegyenlőség** egy olyan általános alapelv, amelynek leglényegesebb szempontjai az Európai Közösség alapító egyezményének 6. cikkelyében (tilalom nemzeti hovatartozás miatti diszkriminációról) valamint a 119. cikkelyében (a nők és férfiak egyenlő bérezése) vannak lefektetve. Ezek az alelvek minden területen alkalmazandók, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre. A társadalmi-gazdasági fejlődés nem mehet végbe a térségi kohézió erősítése nélkül, ami az esélyegyenlőség biztosításával érhető csak el.

VI. Célrendszer

Jövőkép	VELENCEI-TÓ ÉS TÉRSÉGE, VÁLI-VÖLGY, VÉRTES TÉRSÉG A Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes vidéke hagyományos társadalmi, kulturális, turisztikai szerepköreinek fenntartható és innovatív fejlesztésével, természeti és kulturális örökségének jövőtudatos kezelésével élhető és prosperáló térséggé válik.					
Átfogó célok	I. Fenntartható természeti és kulturális értékek		II. Minőségi és több lábon álló turizmus		III. Élhető térség és települések	
Stratégiai célok	I.1 Természeti értékek megőrzése és a klímareziliencia növelése	I.2 Kulturális örökség megőrzése és jövőtudatos fejlesztése	II.1 Meglévő turisztikai kapacitások minőségi fejlesztése	II.2 Kihasztnátlan turisztikai potenciál komplex fejlesztése és az attrakciók hálózatba szervezése	III.1 Települési infrastruktúra és épített környezet fejlesztése, hiányzó humán és infrastrukturális kapacitások biztosítása	III.2 Aktív helyi közösségek támogatása és térségi identitás erősítése
Horizontális elvek	<ol style="list-style-type: none"> 1) Fenntarthatóság elve 2) Területi különbségek enyhítése 3) Lakosság életkörülményeinek javítása 4) Táj- és települési karakter megőrzése 5) Esélyegyenlőség 					

VII. A célrendszer belső és külső koherenciája

I. A célrendszer belső koherenciája

A koncepció célrendszerének bemutatása során látható volt a célrendszer belső koherenciája. A célrendszer csúcsát a Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térség 2030-as jövőképe foglalja el, amelyet három átfogó cél követ (I. Fenntartható természeti és kulturális értékek; II. Minőségi és több lábbon álló turizmus; III. Élhető térség és települések). Mindegyik átfogó cél alá tartozik két-két stratégiai cél, amelyek az adott átfogó cél megvalósulását szolgálják. Ezt egészítik, segítik és orientálják a horizontális elvek: ezek természetükből fakadóan minden átfogó és stratégiai célhoz kapcsolódnak, azok megvalósulását szolgálják.

Ahogy az a „Célrendszer” fejezet ábrázolásából is kirajzolódik, a célrendszer koherens, az átfogó célokból jól követhetően vezethetők le a stratégiai célok, nagymértékben segítik azok érvényesülését; ahogy igaz ez a célok belső kapcsolatrendszerére is, ahol az erős szinergiák erősítik egymást.

II. A célrendszer külső koherenciája

A területfejlesztési tervek célja, hogy egységes keretbe rendezze azon fejlesztéseket, amelyeket a térség területén önerőből, hazai vagy uniós forrásból tervez megvalósítani. A tervezés mindazonáltal az Európai Unió programidőszakaihoz igazodik, annak fejlesztési időtávjait követi, emiatt fontos az Unió 2021-2027-es időszakra kijelölt öt fő célkitűzéséhez való illeszkedést, koherenciát megvizsgálni, amelyek az alábbiak:

Intelligensebb Európa: az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül.

Zöldebb, karbonszegény Európa: a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelemben való befektetéssel.

Jobban összekapcsolt Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal.

Szociálisabb Európa: a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.

A polgárokhoz közelebb álló Európa: a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Uniós-szerte való támogatása révén.

A fenti öt célkitűzés mind szellemiségében, mind konkrét céljaiban visszaköszön a térség területfejlesztési tervezésében, célrendszerében. Érdemes megemlíteni, hogy a Bizottság által megjelölt két legnagyobb támogatási hangsúlyt kapó téma célkitűzései (intelligensebb Európa és zöldebb, karbonszegény Európa) a térségi célrendszerben is hangsúlyos szerepet töltenek be. A területi operatív programok az Európai Unió 2021-2027-es időszakra meghatározott szakpolitikai célkitűzései közül az ötödik, területi jellegű célhoz, „A polgárokhoz közelebb álló Európa” célkitűzéshez kapcsolódnak.

A külső koherencia vizsgálata során a koncepció bemutatja, hogy a célrendszer miképp illeszkedik az alábbi tervdokumentumokhoz:

- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
- Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030
- Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030

A táblázatban látható jelölések jelmagyarázata az alábbiak szerint alakul:

- S I.1** Természeti értékek megőrzése és a klímareziliencia növelése
- S I.2** Kulturális örökség megőrzése és jövőtudatos fejlesztése
- S II.1** Meglévő turisztikai kapacitások minőségi fejlesztése
- S II.2** Kihasztnátlan turisztikai potenciál komplex fejlesztése és az attrakciók hálózatba szervezése
- S III.1** Települési infrastruktúra és épített környezet fejlesztése, hiányzó humán és infrastrukturális kapacitások biztosítása
- S III.2** Aktív helyi közösségek támogatása és térségi identitás erősítése

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	<p>Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumban megfogalmazott jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.” E jövőképet négy átfogó cél segíti, melyet hét szakpolitikai és hat területi jellegű cél bont alá.</p> <p>A helyzetelemzés rögzíti, hogy „a kedvező természetföldrajzi feltételekkel, illetve kulturális és gazdasági vonzerőkkel bíró összefüggő üdülőtérületek közül a vendégforgalom alapján kiemelkedik a Dunakanyar, Velencei-tó térsége (a Vértes, a Váli-völgy), a Mátra-Bükk, Sopron-Kőszeghegysége, a Tisza-tó, a Mecsek és a Villányi-hegység térsége”.</p> <p>Fejér vármegye területfejlesztési igényeinek és teendőinek taglalásakor utal a termőföld és az ivóvízkincs védelmére; a Velencei-tó, a Séd-Gaja-Nádorrendszer revitalizációjára, a természeti értékek megővására, illetve az integrált vármegyei turisztikai fejlesztések fontosságára.</p> <p>Komárom-Esztergom vármegye pozicionálásakor megemlíti, hogy „kis mérete ellenére differenciált gazdasági, táji adottságok, természeti, kulturális értékek nagy gazdagsága, alulhasznosított turisztikai potenciál jellemzi”.</p> <p>A speciális térségi célok megvalósításánál megemlíti a „balatoni, Velencei-tavi szezon kiterjesztését, háttértelepülési integrációt, alrégiók különböző arculatú pozicionálását a sokszínűség ernyője alatt”.</p> <p>A térség települései révén érintett a terület- és vidékfejlesztési, valamint környezetgazdálkodási beavatkozások összehangolásában. <i>A területi területi specifikus célok esetén, illetve a „Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság” és „Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme” specifikus céloknál erős kapcsolódás látható a térség koncepciójának célrendszerével.</i></p>					
	S I.1 +++	S I.2 ++	S II.1 +++	S II.2 +++	S III.1 ++	S III.2 +
Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030	<p>A Koncepció az erősségek közé sorolja, hogy a Budapest környéki turisztikai desztináció, amely magába foglalja a Pannónia Szíve, a Velencei-tó, a Váli-völgy, Martonvásár, Székesfehérvár és a Vértes térségét és a Duna-mente egy részét, új lehetőségeket nyit meg Fejér megye turisztikai fejlesztése számára. A vármegye Jövőképe szerint „Az ország két legfontosabb turisztikai célterületét (Budapest,</p>					

	<p>Balaton) összekötő és a főváros agglomerációjának tágabb vonzáskörzetébe tartozó Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve), Vértes térsége (VVVTFT), valamint Székesfehérvár és a Duna-mente turisztikai potenciálja - a természeti-kulturális örökség bázisán – fenntarthatóan hasznosul, így 2030-ra a térség nemzetközileg vonzó szegmentált turisztikai célterületté válik.”</p> <p>A Konceptió megállapítása szerint: „Turisztikai adottságok alapján lehatárolt, önálló térségi fejlesztési tanácssal rendelkező térség, amelynek két végpontja országos térszerkezeti vonalakhoz kapcsolódik. Jelentős része a budapesti agglomeráció vonzáskörzetéhez tartozik, így a fővárosi lakosság kiköltözésének színhelye. Egyes területei már ma is a minőségi turizmust szolgálják, további fejlesztésével, együttműködésben Székesfehérvárral, a Móri borvidékkel, a Budapest környéke turisztikai térség egyéb településeivel és a Komárom-Esztergom megyei kapcsolódó településekkel helyi értékeken alapuló, nemzetközi szintű turisztikai célponttá fejlődhet.”</p> <p><i>A fentiek alapján a térség önálló területi célként jelenik meg a Konceptióban: T.3 Székesfehérvár; Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve); Vértes és az előbbi térségekhez nem besorolható, a Budapest környéke turisztikai térséghez tartozó Fejér megyei települések</i></p> <p>A területi kiemelés célja a turisztikai potenciálok területi koncentrációjából fakadó előnyök hasznosítása, az ilyen ágazati fejlesztések területi fókuszálása.</p> <p>A Konceptió gyengességként azonosítja, hogy nagy eróziós veszélyeztetettség (víz- és szél-erózió, lösz falak, szakadó partok) lép fel az intenzíven művelt mezőségi talajokon és a Vértes-Velencei hegyvidéken. Egyre gyakoribbak a vízkészlet-gazdálkodási problémák (visszatérő, jelentős időszakos vízhiány, dombvidéki vízrendezés hiányosságai, termálkészletek túlterheltsége, vízviisszapótlás, belvíz-kezelés, csapadékvíz-elvezetés problémái).</p> <p>Ezért fontos stratégiai célnak tekinthető a „Természetes környezet megőrzése és klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fejlesztése, zöldebb Fejér megye”</p> <p><i>Mindezek alapján a térségi és megyei célrendszeri kapcsolódás erőssége:</i></p>												
	<table border="1"> <tr> <td>S I.1</td> <td>S I.2</td> <td>S II.1</td> <td>S II.2</td> <td>S III.1</td> <td>S III.2</td> </tr> <tr> <td>+++</td> <td>++</td> <td>+++</td> <td>+++</td> <td>++</td> <td>+</td> </tr> </table>	S I.1	S I.2	S II.1	S II.2	S III.1	S III.2	+++	++	+++	+++	++	+
S I.1	S I.2	S II.1	S II.2	S III.1	S III.2								
+++	++	+++	+++	++	+								
<p>Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Konceptió 2030</p>	<p>A gazdaság diverzifikációjában a sokrétű turisztikai kínálat jelent még kiugrási lehetőséget. A turisztikában az aktív és rekreációs (bakancsos, kerékpáros, vízi, lovas, gyógy- és élményfürdők, horgászat és extrém-, agrár-, borturizmus, stb.) valamint a kulturális turizmus (örökségi, világörökségi, történelmi, ipartörténeti, tájtörténeti, szakrális) különféle fajtái és kombinációi részére a megyei adottságok kitűnőek.</p> <p>A Budapest környéke turisztikai térségben, illetve az ezzel részben átfedésben lévő komplex turizmus fejlesztésre kijelölt térségek területein (Által-ér és Duna-mente) az attrakciók komplex szolgáltatási rendszerének fejlesztése mellett a meglévő turisztikai szolgáltatások hálózatosodása szükséges, integráltan kapcsolódva a szelíd turizmus fejlesztés területeihez is. A sokszínű kínálat hálózatokba integrálását megye- és országhatáron átnyúlva szükséges fejleszteni, szervezni, a térségi fejlesztési tanácsokkal együttműködve.</p> <p>Városhálózati szempontból már nem csak a Budapesti agglomeráció gyűrűzik át a vármegye területére és gerjeszt növekedést a keleti határán, hanem az elmúlt évtized trendjei azt mutatják, hogy a győri agglomeráció és a Székesfehérvár-Mór-Győr tengely dinamikusabb beköltözést gerjesztő hatásai is elérték a vármegye nyugati és délnyugati térségeit.</p> <p>Kapcsolódó vármegyei célkitűzések Átfogó célok (A) A2 Városok, városeyüttesek, urbanizált táj fejlesztése A3 A vidéki tájak új egyensúlyának elérése</p>												

	<p><i>Specifikus célok (S)</i></p> <p><i>S1 Gazdasági fókuszok, a gazdaság diverzifikációja (turizmus)</i></p> <p><i>S2 Válaszok az éghajlatváltozás kihívásaira, integrált tájgazdálkodás</i></p> <p><i>S4 emberkincs óvása és erősítése</i></p> <p><i>H1 reziliencia erősítése a halmozódó válságok ciklusában</i></p> <p><i>H2 Társadalmi és civil energiák hasznosítása</i></p> <p><i>H3 hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és térségek felzárkózása</i></p> <p><i>H4 Kompakt települések-települési térségek újrahasznosítása</i></p>					
	S I.1 XXX	S I.2 XXX	S II.1 XXX	S II.2 XXX	S III.1 XX	S III.2 X

VIII. A koncepció prioritásai, intézkedései és lehetséges beavatkozásai

I. Természeti környezet védelme és a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóképesség fokozása

Környezetvédelmi beruházások

- Biodiverzitás, természet- és tájvédelem, természetközeli mező- és erdőgazdálkodás, vízminőség
- Hulladékgazdálkodás, körforgásos gazdaság

Klímareziliencia növelésére irányuló beruházások

- Klíma-alkalmazkodás, klímavédelem (pl. árvízvédelem, villámárvíz-elvezetés, esővíz helyi hasznosítása, erózió csökkentése, invazív fajok elleni védekezés)
- Energiahatékonyság növelése és megújuló energiaforrások hasznosításának támogatása

II. Kulturális és történelmi örökségek ápolása

Helyi kulturális és történelmi örökségekhez való hozzáférésnek, jobb megismerhetőségének, bemutathatóságának hasznosításának fejlesztése

- Kulturális és közösségi terek infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztése

III. Meglévő turisztikai infrastruktúra szolgáltatási színvonalának emelése

Turisztikai infrastruktúrafejlesztés

- A kulturális és szakrális örökség turisztikai hasznosítása (infrastruktúra)
- Természetközeli és aktív turisztikai fejlesztések (infrastruktúra)
- Szálláshelyek, fürdőhelyek fejlesztése
- Turisztikai célú kerékpárutak fejlesztése

IV. Természeti és kulturális értékek turisztikai hasznosítása, hálózatos fejlesztése

Turisztikai termék- és szolgáltatásfejlesztés a kihasználatlan potenciálokra építve

- Turisztikai attrakcióval rendelkező települések turisztikai infrastruktúrális és szolgáltatói hiányosságainak felszámolása a komplex élményszerzés érdekében
- Tematikus és térségi turisztikai hálózatok fejlesztése

V. Települési épített környezet és infrastruktúra fejlesztése

Helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése és azok elérhetőségének javítása

- Bölcsődei és óvodai ellátás, köznevelési infrastruktúra, egyéb közszolgáltatások fejlesztése
- Szociális és egészségügyi alpinfrastruktúra fejlesztése

Települési alainfrastruktúra fejlesztése, kapacitásbővítés és szolgáltatási színvonal emelése

- Belterületi utak, települési zöld és kék infrastruktúra fejlesztése
- Közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése, fenntartható közlekedési módok támogatása és közlekedésbiztonság növelése
- Innovatív településfejlesztési tevékenységek támogatása, okos település, okos térség fejlesztések

VI. Társadalmi kohézió és térségi identitás erősítése

Helyi és kisközösségi identitás erősítése, szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztés

- Közösségi programok, kulturális sokszínűség és hagyományok erősítése
- Közösségi terek megújítása, fejlesztése
- Helyi kulturális örökség dokumentálása, helytörténeti kutatások támogatása

VII. Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása, felkészülés a 2027 utáni fejlesztéspolitika támasztotta kihívásoknak való megfelelésre

Együttműködés a vármegyehatáron átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztések előkészítése terén

- Kerékpáros létesítmények elkészült szakaszainak vármegyehatáron átnyúló összeköttetését biztosító fejlesztések
- Vármegyehatárokon átnyúló közutak fejlesztése

Turisztikai együttműködések a vármegyei értékek összehangolt piaci jelenléte érdekében

- A közös vagy összekapcsolódó kulturális és természeti értékekre alapozott turisztikai fejlesztések hálózatba/csomagba szervezése, kínálatfejlesztés
- Közös turisztikai termékfejlesztés, promóció

Vármegyehatárokon átnyúló együttműködések generálása a vidékfejlesztés, klímavédelem terén

- A vármegyehatárok mentén működő vidékfejlesztési együttműködések erősítése
- Közös kezdeményezések a környezet-és a klímavédelem terén

Együttműködés a zöld és kék infrastruktúra fejlesztések terén

- Természet-alapú megoldások alkalmazására pilot projekt kidolgozása, megvalósítása

Gazdaságfejlesztés, hálózatépítés

- Közös kapacitásépítés (humán, infrastruktúra)
- K+F+I együttműködések
- (Nagy)térségi innovációs együttműködés ösztönzése